

SCHERZANDO

REVISTA CATALANA MUSICAL

ANY XVI. GIRONA, X SETEMBRE M.CM.XXV. NVM. CLXXVIII

Els enemics de la música

A trajectòria que marca l'afició envers la música i la que descriu l'afició esportiva, en particular l'esport de la violència o, millor dit, de la brutalitat, tenen dos aspectes dignes de comentari.

La música, element indispensable per al conreu de l'esperit, no ha tingut mai una època d'entusiasme decisiu, no s'ha avalorat tot l'esforç que representa ésser músic. Mai s'ha reconegut l'immens sacrifici que porten a cap aquests esperits purificats per la bellesa de les sonoritats combinades que se'n diu música.

Totes les figures que formen el cenacle de la idealitat musical les veureu caminar pels tortuosos viaranyes de la vida amb un pas lent, sota el pes feixuc de l'indiferentisme que els ha donat aquesta societat eixorca, buida, desagraïda, que amb tanta fruïció accepta el gest grotesc, la paraula incoerent i la plena pruïja de llençar la grapa per sentir la duresa de la materialitat.

Cap dels grans compositors ni intèrprets han fruït del gaudi d'ésser considerats per llur vàlua passant la llur regatejada glòria a la posterioritat, recullida i venerada per uns quants devots de les manifestacions definitives i que traspassen el llinde de les coses terrenals.

Malgrat haver volgut experimentar la música en certs moments una tendència progressiva, no ha passat d'ésser un senzill simulacre per a caure novament en l'apatia més detestable.

En canvi l'esport, aquesta cultura corporal, semi-bestialitzada pels instints de l'ho-

me aparentment civilitzat, però, en el fons, fera, cada jorn el seu entusiasme va marcant la ratlla indicadora de la moral i de la ideologia en la nova joventut.

Els exemples són claríssims. Es paga molt més per un cop de puny de l'home paquidèrmic que es diu Dempsey i que la seva brusca astúcia endureix els sentiments, que no pas de tots els concerts que pugui donar en un any Pau Casals, el formidable artista del violoncel, que amb el seu art diví crea i purifica.

Amb seguretat que els macissos punys del «cèlebre» pugilista que tantes línies de sang i taques moradenques han traçat sobre el cos dels seus contrincants, són avorats en mil·lions de pessetes i en canvi les nítides mans del gran mestre, quals dits pulquèrrims teixeixen els sons envellutats del seu violoncel, no se'ls hi concedeix quasi cap valor.

Aixímateix l'«Orfeó Català», després dels èxits sorollosos obtinguts a Roma en la visita que féu al Vaticà, qual data gloriosa restarà esculpida en el cor dels qui tingueren la fortuna d'oír aquesta agrupació coral, la única que fa glatir d'emoció davant el perfeccionament incomparable en la dicció, en les sonoritats dúctils i en la fusió impecable de les veus que baix la suggestiva batuta del mestre Millet portaren més enllà de les nostres fronteres, terra d'artistes on la Majestat suprema va escullir-la per a implantar-hi la personificació de la fe, els nostres cants com homenatge d'amor i de gràcies.

I Barcelona, atorgà en aquesta entitat que tan altament havia posat el seu nom, una rebuda, sino freda, tampoc càlida tal com es mereix, reservant-la per l'equip guanyador d'un campionat que a les poques hores feia l'entrada a la comtal ciutat, qual magne aconteixement senyala la superioritat numèrica d'aquesta massa amorfa que tot ho absorbeix.

La contaminosa afició a l'esport ha arribat a uu grau d'encegament tan accentuat, que hi hagué un moment en que l'estabilitat del globo terraqui semblava estar pendent d'un cop de puny. El formiguer humà restà unes quantes hores absort pel resultat que havia de portar la supremacia espíritu-bestial a un dels dos continents representats per Dempsey i Carpentier.

Fou tal volta un del moments més transcendents que l'humanitat ha experimentat en el transcurs de mils generacions; fins hi hagué qui suposà que l'astre sol havia tingut l'humor o la miraculosa obediència de parar-se uns segons per contemplar embadalit l'emocionant i salutífer espectacle.

Per això no és d'estranyar que un famós músic català, reconegut en el món musical com un dels primers virtuoses, escrigués des d'un hotel de Nova-York una lletra a casa llur i després d'esperar molts dies la contestació amb certa ànsia motivada pel retard, rebés la pròpia lletra crucificada per un llàpiz blau amb la paraula requisitòria

«desconocido» i en canvi En Zamora, l'as del futbolisme, una de les «lumberes» universals, segons en contenen els paradoxistes, ha rebut infinitat de cartes amb el seu cognom sol, sense cap altra adreça. Inclús, ens referia un seu admirador, que no fóra res d'estranyar que haguessin arribat a les seves mans missives dirigides a ciutadans de Zamora pel sol fet de portar el nom «gloriós» del gran jugador.

Quan s'ha discutit la vàlua d'En Samitier paralelament amb la de Manén i amb pèrdua per a aquest últim, tot és possible avui.

Onze professors que contitueixen una cobla i que s'han passat anys estudiant, lluitant sempre per a poder portar el seu art a la perfecció fent una vida de privacions i contraent una responsabilitat moral i essencialment artística, són molt menys retribuïts que onze jugadors que formen un «team» qual missió es la de donar cosses a tort i a dret amb una traça ben poc recomenable.

Al músic se l'obliga i la seva cultura ho exigeix, presentar-se decentment vestit. A l'esportista se li fa necessari presentar al descobert tota llur diformitat, per demostrar més el signe de l'origen simiesc que alguns autors ens suposen.

En cap certamen musical on han pres part diferents orquestres, bandes, cobles, entitats corals i altres elements d'art, s'ha registrat per més diferència d'opinió que hagin tingut els concurrents, el repugnant espectacle de l'agressivitat exposant per mitjà del cop de puny o la bofetada el criteri ostentat per cadascun dels interessats, cas corrent o indispensable manifestació de cultura física en un partit de fútbol o de boxa.

Quants congressos, assemblees, banquetes de confraternitat s'estant celebrant per a l'edificació i sosteniment de la música? Ni un! Mes en canvi per a mantenir o obtenir la supremacia en el món esportiu, es desplega una activitat que posada al servei de l'art o la ciència no tindriem que deplorar tanta misèria humana.

I ço més lamentable i fonament sensible és la benevolença i pseude-entusiasta aprovació de la mentalitat en forma de publicista donant cabuda en lloc preeminent en els rotatius de tendència enlairada, llargues columnes d'insubstancials ressenyes que res eficaç diuen i menys orienten.

Cal passar la mirada en el periòdics que es diuen portaveu de la sensibilitat ciutadana, conreadors de les manifestacions espirituals, i en ells veureu tot llur desig en avalorar ço que té un interès verament efímer, l'èxit del moment com és l'esport exòtic, deixant que el temps vagi derruïnt una de les arts més sentides i més nobles com és la Música.

JOSEP MASSANAS

Properes festes

DER les festes a celebrar dels dies 29 de Octubre al 5 de Novembre, llur Comissió ha acordat un programa de actes, dels quals transcrivim els que tenen un caràcter musical. Heu's-aquí:

Quatre funcions de òpera u opereta al Coliseu Municipal; concurs de sardanes organitzat pel «Sindicat d'Orquestres», amb valuosos premis a les mellors dançes; Festa de la Sardana, organitzada pel «Foment de la Sardana», amb el concurs de notables cobles i del «Esbart Folk-lore de Catalunya»; concert extraordinari dedicat a Eduard Toldrà, en el seu doble aspecte d'executant i compositor, amb la cooperació de la meritíssima cobla «Barcelona», de la qual ne forma part el concertista de tenora En Albert Martí. En aital selecta sessió, el violinista Toldrà ens oferirà un recital de obres seves, acompanyant-lo al piano el mestre Garganta.

Altres números segueixen, com son: concerts públics; audicions públiques de sardanes; festival a la Devesa, prenent-hi part els nens del Grup Escolar, que cantaran sots la direcció de llur mestre En Baró, un recull de cançons escolars; ball popular organitzat pel «Sindicat de Orquestres», amb el concurs de totes les entitats de la ciutat i amb programa de ballables executat per una orquestra de 50 professors.

Com veuran nostres llegidors, el programa es variat i a satisfacció de totes les aficions, destacant-se entre tots els actes anunciats, el Festival Toldrà, que per la seva importància dona un gran relleu al cartell de les properes festes i fires de Sant Narcís.

Cal felicitar a la Comissió per l'encert en confeccionar un programa conjuntal, que mereixerà indubtablement la aprovació de tota la ciutat.

T. M.

Associacions de Música

SANT FELIU DE GUIXOLS. — Concert extraordinari dedicat a Eduard Toldrà. Executants: Eduard Toldrà, Guillem Garganta i cobla «La Principal», de La Bisbal. Obres: «Sonata» en *do menor*, op. 30, n.º 2. Allegro con brio. Adagio cantabile. Scherzo-Allegro. Finale Allegro, Beethoven. — Sis sonets: «Soneti de la rosada», «Ave-Maria», «Les birbadores», «Oració al Maig», «Dels quatre vents» i «La font», Toldrà. — Cobla «La Principal»: «Esperança», «Sol ixent», «El bac de les ginesteres», «L'hostal de la Peira», «Camperola» i «La Ciseta», Toldrà.

Fires i Festes de Sant Narcís

: : : : GIRONA : : : :

GRANDIÓS ACONTEIXEMENT MUSICAL
SELECTA VETLLADA D'ART

TEATRE PRINCIPAL

Dimarts, 3 de Novembre, a les nou i mitja de la nit

Concert extraordinari dedicat a

EDUARD TOLDRÀ

En el seu doble aspecte d'executant i compositor.

Executants :

EDUARD TOLDRÀ, violinista.

GUILLEM GARGANTA, pianista.

COBLA BARCELONA, de la que'n forma part el concertista de tenora Albert Martí.

Programes i detalls en el número pròxim, a la casa de música **Sobrequés** i a la Redacció de **Scherzando**. Encàrrecs de localitats als mateixos llocs.

AVÍS D'ADMINISTRACIÓ

Amb el present número, posem al cobrament els rebuts de SCHERZANDO corresponents a l'actual semestre, de Juliol a Desembre. Prenguin-ne bona nota nostres suscriptors, a l'objecte d'evitar retorns de rebuts que dificulten la marxa normal de la comptabilitat.

Als nostres suscriptors de Barcelona, Tarragona i Lleida, els preguem l'envio a nostra Administració de l'import, ja siga per giro postal o bé en sellos de correu, únic mitjà que facilita la liquidació.

§ El concert celebrat a Anglès en el «Cine Maravilla» per a l'Orfeó Rossinyolenc de Salt, sots la direcció de son mestre En Dídac Bover, el dia 9 de Agost, fou un veritable aconeteixement.

L'Orfeó cantà amb molta justesa el programa confiat, mereixent repetits aplaudiments, tinguent de bisar alguna que altre composició. La segona part, que la formaven les cançons d'En Llongueras, foren ritmades i cantades amb tota la gràcia per a les seccions de nens i nenes, vegent se també obligats a repetir-ne. La part confiada al Quintet «L'As», que també prengué part al concert, resultà excel·lent del tot. L'Ajuntament obsequià l'Orfeó amb una corbata que's posà a la senyera en el balcó de casa la vila, després de cantar com a salutació el «Cant de la Senyera» d'En Millet.

Foren obsequiats els orfeonistes amb un esplèndid brenar, i en acabar el concert hi hagué en el Saló Industrial un luxós ball amenitzat pel Quintet, dedicat als joves orfeonistes, resultant en conjunt una festa simpatiquíssima i de grat record pels qui fruïren d'ella.

§ Causes molt agenes a nostre voluntat ens priven el poder portar a cap la celebració del concert de la Orquestra Pau Casals, que anunciàrem en principi, amb tot i anar agermentats nostres desitjos i els del mestre eminent en fer factible el projecte. No cal dir lo molt que ho sentim.

§ La Orquestra Pau Casals donarà quatre concerts en els dies 26, 27, 28 i 29 del proper mes de Octubre a Palamós, Figueres, Olot i Sant Feliu de Guixols, respectivament, per compte de les Associacions de Música de aquelles poblacions.

§ El mestre Garreta acaba de compondrer una Sonata per a violí i orquestra que ha entregat ja al mestre Pau Casals, que donarà a conèixer en els propers concerts a donar al Palau de la Música Catalana. Axís mateix ha fet entrega al director eminent, de la Suite per a orquestra, que obtingué el premi al Concurs Patxot de fa dos anys, i que per raons de exclusivitat feia temps no havia pogut ésser executada.

Tenim d'aquestes dues obres unes referències admirables, en les quals se hi revela

novament la inspiració fortament enriquida pel genial compositor guixolenc. Al compositor i amic dos nous èxits li desitjem, en la seguretat de que els obtindrà amb tota esplendidés.

§ Selectes audicions de sardanes ha donat a nostre ciutat la cobla «La Principal», de Cassà de la Selva, que dirigeix el mestre Guasch, la execució de les quals meresqué els millors elogis de tot el públic.

§ Una sessió del més gran interès i a iniciativa del nostre amic i col·laborador En Josep Grahit se'ns anuncia per a les properes fires i festes. La llorejada cobla «La Principal», de La Bisbal, ens oferirà un concert de sardanes dels mestres Garreta, Toldrà i Casals, executades en lloc públic, i que constituirà un acte culte de la major importància artística.

§ En nostre prop número publicarem el cartell del concurs musical organitzat pel «Sindicat de Orquestres», premiant les millors sardanes que s'presentin. La Junta Directiva posa al servei d'aquesta festa el millor entusiasme, per a que assoleixi un èxit acabat a l'igual que'l obtingut en anys anteriors.

§ Amb èxit extraordinari ha donat concerts a Aelian Hall de Londres, i a la Sala Gavaud de París, el violoncel·lista notabilíssim En Antoni Sala. Totes les crítiques musicals que arriben a nostre Redacció, dediquen els més entusiastes elogis al músic català, presentant-lo com a un ver dominador de la tècnica del violoncel. Per a el dia 12 del mes en curs, donarà altre concert en el teatre Sala Mercè, de Arenys de Mar, amb un programa de obres de Valentini, Bocherini, Bach, Kreisler, Max Bruch, Forino, Granados i Popper. Acompanyarà al concertista la pianista Dolors Sala.

§ L'«Associació de Música» d'aquesta ciutat, en plan de organització per el proper curs, ha contractat alguns i, amb altres, sols falta la definitiva resolució, dels artistes següents: el gran Casals, com a violoncel·lista; l'eminent clavicinista Wanda Landowska; els Quartets de Corda Casals i de Londres; la pianista Caffaret, un dels més grans èxits del passat curs; la Agrupació d'Instruments de Vent Taffanel, de París, i la parella de ballarins russos, de gran anomenada artística, germans Sakharoff.

§ Ens assabenten des de Zuïça que la cobla «La Lira», de Sant Celoni, en la excursió artística que realitzà a les ciutats de Ginebra i Fribourg obtingué un èxit marcadament falaguer, donant a conèixer les millors composicions de la nostra música popular. Ens complavem i felicitem els professors que componen l'esmentada cobla per haver portat lluny de la nostra terra aquesta manifestació d'art que tonifica l'esperit i engrandeix la bellesa del sentiment.

PUBLICACIONES REBUDES

Bibliografia.—Edició «Psalterium», P. San Joan de Letran, 4, Roma.—Tenim entre mans tres fascicles d'aquesta nova edició de música religiosa clàssica, qui veu la llum a Roma baix la cura i direcció del il·lustre músic lateranense el mestre R. Casimiri.

Es immillorable l'impressió que n'hem rebut amb la simple lectura dels seus *index*. Hi ha el bo i millor de la polifonia clàssica. Bon nombre d'obres corresponen al «Príncep de la Música» i cap de la Escola Romana Pierlugi Prænestinus; segueix el campió de la Escola espanyola Tomàs Lluís de Victòria, sens que hi falti representació de la Escola flamenca i veneciana.

En el primer volum per damunt les obres de Palestrina i Le Bel hi sura el *Caligaverunt* de Victòria i *Tenebrae factae sunt*, responsori del mateix autor.

En el segon hi van inscrits Lassus, Joaquin des Près i Marentius, bellament coronats per Palestrina amb el *Credo* de la *Missa del Papa Marcello*, a més d'altres gran obres seves.

El tercer està tot ell consagrat a Palestrina i Victòria, d'aquest últim hi figura el responsori *Animam meam* i la coneguda i deliciosa *Ave Maria*.

Una novetat hi ha a remarcar en aquesta nova edició: l'encert d'haver inscrit en l'interior de la portada de cada fascicle la lletra que més avall va musicada, amb una curta descripció del motet, a més de qualques dades biogràfiques del seu autor; tot això ha de contribuir moltíssim a la major intel·ligència de l'obra i ha de ésser un poderós auxiliar a tot director de chor per a obtenir una execució acurada i perfecta.

Sols falta dir que les obres a quatre, cinc i sis veus, segons elles, requereixen un chor ben disciplinat i entrenat en el cant, a més d'un bon director qui sàpiga ço que porta entre mans; si bé les múltiples indicacions que's troven en elles, afegint-hi la nitidesa i pulcritud d'impressió, donant una visió perfecta i clara de la partitura, aplanan en gran manera el camí de la perfecció.

Casimiri, amb aquesta nova modalitat de la seva activitat musical, està realitzant una tasca gegantina, que jamai serà prou alabada ni agràida; i al mateix temps que honora d'una manera digna i perpètua la memòria dels seus avantpassats en el càrrec, el gran Palestrina i Lassus, mestres de capella un temps, en aquesta Bassílica, que és cap de totes les esglésies del món, contribueix fructuosament a la gran obra de la restauració de la música, empresa per Pius X i bellament continuada pels seus successors.

Molt agràim a la casa editora el seu obsequi; fem vots per a que no quedi interrompuda l'aparició de nous volums i recomanem aquestes obres als nostres amics, amb la seguretat de que no han de quedar defraudats amb llur adquisició.—J. P.

§ J. Baró. — *L'Aplec de l'Ermita*. — Preferim aquesta sardana per a veus mixtes, que la reducció que ha fet son autor per a piano. Com a obra coral està admirablement tractada, i ben agermenada la idea melòdica amb el esperit que informa la poesia inspirada de Mn. F. Gay.